

2016-11-16
1 (1)
Dnr 5.1.3-2016:01370

Redovisning av uppdrag om uppföljning av sysselsättning efter avslutade studier inom kommunal vuxenutbildning och utbildning i svenska för invandrare

Dnr 5.1.3-2016:01370

Härmed redovisas uppdraget givet i regleringsbrevet för budgetåret 2016.

På Skolverkets vägnar

Mikael Halápi
Vik. generaldirektör

Ola Höckert
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har Eva Durhán, Jonas Nordström och Anna Westerholm i Skolverkets ledningsgrupp deltagit.

Redovisning av uppdrag om uppföljning av sysselsättning efter avslutade studier inom kommunal vuxenutbildning

Dokumentdatum: 2016-11-16

Diarienummer: 2016:01370

Sammanfattning

Hösten 2015 redovisade Skolverket en första uppföljning av sysselsättning och annan aktivitet efter avslutade studier inom vuxenutbildningen¹. Skolverket har därefter fått i uppdrag att fortsätta följa utvecklingen på detta område, och i föreliggande rapport redovisas därför en förnyad uppföljning av övergången från vuxenutbildning till annan sysselsättning.

Upplägget i denna uppföljning följer i allt väsentligt den tidigare uppföljningen. Vissa modifieringar har dock gjorts. Bland annat har vi nu även tagit hänsyn till sysselsättningen före påbörjade studier inom vuxenutbildningen för elever som läst en yrkesinriktad utbildning. Tanken är att detta ska ge en tydligare bild av vuxenutbildningens specifika bidrag till etableringen på arbetsmarknaden.

Liksom vid den tidigare uppföljningen används måttet etableringsstatus för att studera sysselsättning hos de före detta eleverna inom vuxenutbildningen. Måttet klassificerar en individ med antingen etablerad ställning, osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden, som studerande eller som varken studerande eller i arbete. Detta mått används även vid Skolverkets uppföljningar av sysselsättningen hos avgångna elever från gymnasieskolan.

Studiepopulationen utgörs av personer som avslutade sina studier inom vuxenutbildningen under år 2012, totalt drygt 65 000 inom kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå (komvux) och ca 39 000 i utbildning i svenska för invandrare (sfi). Elevernas studiehistorik i form av genomgångna kurser tre år tillbaka i tiden beaktas, alltså under år 2010–2012. Både före detta elever i komvux och sfi har följts upp med avseende på etablering på arbetsmarknaden och fortsatt studiegång år 2013, dvs. ett år efter avslutade studier.

I uppföljningen framkommer att sysselsättningen efter avslutade studier inom komvux varierar beroende på inriktning och omfattning på studierna. De elever som har läst huvudsakligen teoretiska kurser är i lägst utsträckning etablerade på arbetsmarknaden, men studerar istället vidare på högskola och universitet i högst utsträckning. Motsatt bild framkommer för de som har läst yrkeskurser, och då i synnerhet mot en specifik yrkesinriktad utbildning. Denna elevgrupp befinner sig i större utsträckning än övriga på arbetsmarknaden efter studierna och läser i mycket liten utsträckning vidare.

Av de elever som läst en längre yrkesinriktning, dvs. motsvarande minst ett års heltidsstudier, hade hälften en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter studierna. Ser man även till andelen med osäker eller svag ställning kan det konstateras att nästan 90 procent hade en anknytning till arbetsmarknaden. Motsvarande andel bland elever som läst en kortare yrkesutbildning (mellan ett halvt år och ett års yrkesstudier) var drygt 70 procent. Att läsa mot en

¹ Särskild utbildning för vuxna ingår inte i rapporten. Från och med 1 juli 2016 ingår sfi i den kommunala vuxenutbildningen. Uppföljningen avser dock tidpunkten då sfi var en särskild skolform.

yrkesinriktning inom vuxenutbildningen tycks således för flertalet elever innebära att man inom en relativt kort tid efter studierna får åtminstone någon form av förankring på arbetsmarknaden. Vi har i årets uppföljning även beaktat sysselsättningen året närmast före yrkesstudierna inom vuxenutbildningen, för att se om en yrkesinriktad utbildning inom vuxenutbildningen genererar positiva utfall för olika typer av elevkategorier, som exempelvis kan tänkas variera med avseende på sådant som tidigare arbetslivserfarenhet. Resultaten visar en relativt god arbetsmarknadsetablering i vid bemärkelse, som även inkluderar elever med en osäker och svag ställning på arbetsmarknaden, för samtliga yrkesstuderande, oavsett tidigare sysselsättning. Det gäller även för den elevkategori som varken arbetade eller studerade året före studierna. Samtidigt framkommer att det är betydligt vanligare att ha uppnått en etablerad ställning året efter yrkesstudierna om man redan före yrkesstudierna varit väl etablerad på arbetsmarknaden.

Vad gäller arbetsmarknadsetableringen finns vissa skillnader beroende på yrkesinriktning. Högst arbetsmarknadsetablering hade elever som läst mot en Vård och omsorgsinriktning och då i synnerhet sett till kategorin med starkast förankring på arbetsmarknaden, de med en etablerad ställning. Även elever som läst mot inriktningarna El och energi, Barn och fritid, Bygg och anläggning samt Restaurang och livsmedel befann sig i hög utsträckning på arbetsmarknaden året efter yrkesstudierna, men det var här vanligare med en osäker eller svag ställning. Av de inriktningar som särredovisats i uppföljningen var arbetsmarknadsanknytningen som lägst bland elever som läst mot Handel och administration, men dessa elever fortsatte dock studera i högre grad. För att se om elever med olika yrkesinriktningar senare också får arbeten som motsvarar studierna inom vuxenutbildningen har en uppföljning av näringsgren och yrkestillhörighet bland de som haft en etablerad ställning gjorts. För elever som läst en inriktning mot Vård och omsorg, Barn och fritid samt Bygg och anläggning dominerar en enskild näringsgren vilket visar att personen senare har ett arbete som ligger i linje med dennes studieinriktning. Exempelvis arbetade närmare 9 av 10 vård- och omsorgsutbildade inom näringsgrenen ”Vård och omsorg; sociala tjänster” och lika många hade ett yrke inom kategorin ”Vård- och omsorgspersonal”.

I årets uppföljning har en särskild redovisning av utlandsfödda avgångselever inom vuxenutbildningen gjorts för att få ökad kunskap om studieval och sysselsättningsstatus efter avslutad utbildning. Uppföljningen visar att andelen utlandsfödda som läser mot en yrkesinriktning är högre än bland svenskfödda och likaså att andelen som läser enbart någon eller några få enstaka kurser inom vuxenutbildningen är lägre. Uppföljningen visar också att färre av de utlandsfödda har fortsatt att studera året efter avslutade studier medan det är cirka dubbelt så vanligt att vara klassificerad med att ha ”varken arbete eller studier”. Vad gäller arbetsmarknadsetablering efter avslutade yrkesstudier framkommer att utlandsfödda har en lägre sannolikhet än svenskfödda att ha en etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter studierna.

Ett av resultaten i denna uppföljning är att personer som hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden redan före de påbörjade sina yrkesstudier i

vuxenutbildningen också oftare hade en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter vuxenstudierna. Detta får inverkan även på de utlandsföddas etablering efter yrkesinriktad utbildning inom komvux, som i jämförelse med svenskfödda elever faller sämre ut. Utlandsfödda har av naturliga skäl inte haft samma möjlighet att skaffa sig erfarenhet av svensk arbetsmarknad innan komvux. Dock framkommer att utlandsfödda elever som läst en yrkesinriktad utbildning och som var etablerade före studierna i stort sett var etablerade i samma utsträckning efter vuxenstudierna som svenskfödda elever.

För elever som avslutat studier i sfi har vi använt SCB:s mått över sysselsättningen i november utöver etableringsstatus samt undersökt vilka typer av studier eleverna påbörjar eller registrerar sig vid. Rapporten visar att elever som avslutat sfi överlag har en låg grad av etablering ett år efter avslutade studier. Om man ser till den andel som hade antingen en etablerad, osäker eller svag ställning, hade nästan hälften en sådan arbetsmarknadsanknytning. Andelen sysselsatta i november året efter avslutade studier uppgick till drygt 4 av 10 av samtliga elever. När vi utöver sysselsättning även tar hänsyn till elever som påbörjat eller registrerat sig till fortsatta studier uppgår andelen som antingen är sysselsatta eller studerar till nästan 7 av 10. Av samtliga elever är det nästan 4 av 10 som påbörjat eller registrerat sig för fortsatta studier och det är i huvudsak till komvux på grundläggande eller gymnasial nivå som eleverna söker sig.

Sett till etableringen på arbetsmarknaden för olika elevgrupper i sfi är män i högre utsträckning etablerade än kvinnor ett år efter avslutade studier. Kvinnor i sin tur studerar dock vidare i högre grad än män. Antal år i utbildning från hemlandet spelar också viss roll för etableringen på arbetsmarknaden. Elever med längre tidigare utbildning är i högre utsträckning etablerade än elever med kortare utbildning.

Innehållsförteckning

Inledning.....	5
Uppdraget.....	5
Syfte.....	5
Metod.....	6
Resultat.....	10
Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå	10
Sysselsättning för olika elevgrupper.....	11
Yrkesinriktad utbildning i komvux på gymnasial nivå	14
Sysselsättning efter avslutade vuxenstudier mot en yrkesinriktad utbildning.....	16
Arbetsplatsens näringsgren och yrkestillhörigheten bland etablerade.....	18
Sysselsättning före påbörjade yrkesstudier inom vuxenutbildningen	19
Arbetsplatsens näringsgren före och efter yrkesstudierna.....	21
Utlandsfödda elever inom komvux på gymnasial nivå	24
Jämförelse med gymnasieskolan.....	29
Utbildning i svenska för invandrare (sfi)	30
Etableringsstatus för elever som avslutat sfi	31
Elevers studieresultat och etablering på arbetsmarknaden	33
Sysselsättning och studier.....	34
Avslutande diskussion.....	36
Bilaga 1. Etableringsstatus.....	37
Bilaga 2. Grund för bosättning.....	39

Inledning

Vuxenutbildningen består av komvux på grundläggande nivå, komvux på gymnasial nivå samt utbildning i svenska för invandrare. På grundläggande och gymnasial nivå erbjuds studier för vuxna som saknar kunskaper motsvarande grundskolan eller gymnasieskolan. Komvux anordnas i form av kurser. Kunskapsmålen för utbildningen på grundläggande och gymnasial nivå är desamma som för grundskolan och gymnasieskolan, men kursernas innehåll, omfattning och tyngdpunkter behöver inte vara identiska. Liksom övrig vuxenutbildning ska utbildningen utgå från individens behov och förutsättningar och erbjudas flexibelt. Utbildning i svenska för invandrare (sfi) syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i det svenska språket. Utbildningen är organiserad i form av tre studievägar om vardera två kurser. Sammantaget finns fyra kurser, A–D, där två av kurserna ges på mer än en studieväg. Studievägarna riktar sig till personer med olika bakgrund, förutsättningar och mål. Studieväg 1 vänder sig i första hand till personer med mycket kort studiebakgrund, medan studieväg 3 riktar sig till dem som är vana vid att studera. Även om en elev kan avsluta sfi efter respektive studieväg och kurs är intentionen att alla elever ska ges möjlighet att studera till och med kurs D.

I den officiella statistiken som Skolverket publicerar gällande vuxenutbildningen ges en övergripande bild av verksamheten, exempelvis antalet kursdeltagare och elever på olika kurser, samt olika typer av resultatmått.

Under senare år har Skolverkets uppdrag utökats till att även inbegripa uppföljning av övergångar mellan studier och arbetsliv. Inte minst har de senaste årens satsningar på yrkesinriktade utbildningar inom ramen för vuxenutbildningen medfört ett ökat behov av att följa upp etablering på arbetsmarknaden bland dem som läst sådana utbildningar.

Uppdraget

I regleringsbrevet för budgetåret 2016 har Skolverket fått i uppdrag att löpande följa upp och analysera sysselsättning och annan aktivitet efter avslutade studier inom vuxenutbildningen. Särskild vikt ska läggas på analys av etablering på arbetsmarknaden.

Syfte

Det övergripande syftet med uppföljningen är att få en ökad kunskap om sysselsättningen efter avslutade studier inom vuxenutbildning. Rapporten fokuserar på olika elevgruppers etablering på arbetsmarknaden liksom eventuella fortsatta studier ett år efter avslutade studier. Ett särskilt fokus har lagts på att studera etableringen på arbetsmarknaden bland dem som har läst en mer

sammanhängande yrkesinriktning på gymnasial nivå, motsvarande de yrkesförberedande programmen inom gymnasieskolan.

Frågeställningar

I uppföljningen kommer följande frågeställningar att belysas:

- Hur ser sysselsättningen ut efter avslutade studier bland elever med olika studieriktning inom vuxenutbildningen?
- I vilken utsträckning är elever som har läst yrkesinriktad utbildning inom vuxenutbildningen etablerade på arbetsmarknaden efter avslutade studier, och har elevernas sysselsättningsstatus före yrkesstudierna någon betydelse för senare etablering?
- Vad läser de utlandsfödda eleverna inom vuxenutbildningen, och hur ser sysselsättningen ut bland utlandsfödda elever efter avslutade studier. Läser de vidare i samma utsträckning som svenskfödda elever, och om de har läst en yrkesinriktning, blir det etablerade på arbetsmarknaden i samma utsträckning som svenskfödda elever?

Metod

Uppföljningen av sysselsättning efter avslutad vuxenutbildning genomförs som en registerstudie. Skolverket har sedan hösten 2010 tillgång till registeruppgifter om elever inom vuxenutbildningen via datalagret Microdata Online Access (MONA) som tillhandahålls av Statistiska centralbyrån (SCB). I MONA finns uppgifter om t ex sysselsättning, yrkestillhörighet, utbildning och huvudsaklig inkomstkälla. Under hösten 2015 gjordes en tilläggsbeställning av måttet etableringsstatus som är av centralt intresse i denna uppföljning. Databasen omfattar hela den population individer som deltagit i komvux eller i sfi sedan år 2000.

Population

Populationen har avgränsats till elever som avslutade sina studier inom komvux och sfi under år 2012². Eleverna har klassificerats i olika studerandegrupper utifrån lästa kurser under perioden 2010–2012, dvs. för som längst tre års studietid. För de före detta vuxeneleverna har vi följt upp sysselsättningen år 2013, dvs. ett år efter avslutade studier.

² Man antas ha avslutat studierna inom komvux och sfi år 2012 om man fram till och med år 2015 inte har varit registrerad på någon ytterligare kurs.

Elevgrupper

I uppföljningen av komvux redovisas etablering på arbetsmarknad och/eller fortsatt studiegång utifrån en gruppering av eleverna i sex grupper. Grupperingen har gjorts utifrån dels omfattning, dels karaktär på studierna, dvs. om eleverna företrädesvis har läst teoretiska kurser, yrkeskurser eller en sådan specifik kombination av yrkeskurser som ger en yrkesinriktad utbildning liknande de yrkesförberedande program som ges inom gymnasieskolan enligt följande:

Komvux:

- Inom en yrkesinriktning, motsvarande de yrkesförberedande programmen i gymnasieskolan
 - a) ”kort” yrkesinriktad utbildning (400–799 verksamhetspoäng), fördelat efter inriktning
 - b) ”lång” yrkesinriktad utbildning (800 verksamhetspoäng eller mer), fördelat efter inriktning
- Ej inom en yrkesinriktning
 - a) studerat minst 400 verksamhetspoäng inom huvudsakligen yrkesämnen (eleven har läst yrkeskurser men inte i en sådan kombination som motsvarar en yrkesinriktning)
 - b) studerat minst 400 verksamhetspoäng inom huvudsakligen teoretiska ämnen
 - c) studerat minst 400 verksamhetspoäng, blandat teoretiska och yrkeskurser
 - d) studerat mindre än 400 verksamhetspoäng

I uppföljningen av utbildning i sfi har vi delat in eleverna efter studieresultat. Vi har valt att redovisa följande tre grupper:

- Avslutat kurs 3D med godkänt resultat
- Avslutat en lägre kurs (1A–3C) med godkänt resultat
- Ej avslutat någon kurs med godkänt resultat

Yrkesinriktad utbildning inom komvux på gymnasial nivå

Till skillnad från gymnasieskolan väljs inte program inom vuxenutbildningen, utan antagning och registrering sker på enstaka kurser. I styrdokumentet anges att utbildningen ska vara individuell och flexibel, och för varje enskild elev ska målet med studierna formuleras i en individuell studieplan. Kursernas omfattning anges med verksamhetspoäng (vp) som varierar i intervallet 50 till 200 poäng. En veckas

heltidsstudier motsvaras enligt angivna riktlinjer av 20 verksamhetspoäng, och ett års heltidsstudier av 800 verksamhetspoäng.

Även om program inte väljs i någon formell mening inom vuxenutbildningen på gymnasial nivå, finns möjligheten att läsa en sådan kombination av kurser att det till stora delar motsvarar innehållet i t ex ett visst nationellt yrkesförberedande program inom gymnasieskolan. Det förekommer att utbildningsanordnare skapar egna kombinationer av kurser som de benämner "kurspaket" eller liknande. Beroende på bransch kan det innebära fasta kombinationer som används av utbildningsanordnare i så gott som hela landet (t.ex. inom Vård och omsorg) eller kombinationer som utbildningsanordnare skapar helt på egen hand (t.ex. inom VVS och fastighet). I den statistik över vuxenutbildningen som rapporteras in till Skolverket av huvudmännen finns dock inga uppgifter om eleven läser enligt ett visst "kurspaket" eller "program", något som försvårar uppföljningen av kanske framförallt olika typer av yrkesinriktade utbildningar inom vuxenutbildningen. Det man kan göra är att retrospektivt studera elevens studiehistorik i form av slutförda kurser för att därigenom klassificera eleven till en viss yrkesinriktning.

I uppföljningen görs en uppdelning av studieinriktning utifrån om studierna huvudsakligen har varit yrkesinriktad eller teoretiska. Yrkeskurserna har ytterligare klassificerats utifrån olika yrkesinriktade utbildningar, motsvarande de nationella yrkesprogram som ges inom gymnasieskolan, dvs. totalt 12 yrkesinriktningar³. För varje elev har antalet verksamhetspoäng på kurser som tillhör en viss yrkesinriktning under åren 2010–2012 summerats. Eleven har därefter förts till den yrkesinriktade utbildningen med flest antal genomförda poäng. I resultatredovisningen redovisas eleverna utifrån inriktning på yrkesstudierna, och inom respektive inriktning också utifrån studieomfattning; en grupp med ett halvt till högst ett års heltidsstudier (400–799 vp) samt en grupp med minst ett års heltidsstudier (800 vp eller mer).

Etableringsstatus

Det mått på etableringsstatus som används i uppföljningen av elever inom vuxenutbildningen är samma mått som används i Skolverkets uppföljningar av gymnasieungdomars etablering på arbetsmarknaden. Grunden för etableringsmättet finns i SCB:s LISA-databas, som innehåller individbaserad information från flera olika datakällor. Klassificeringen bygger på information om en individs sysselsättning och arbetsinkomst, men hänsyn tas även till eventuella arbetslöshetsperioder. Mättet är relativt "strängt" såtillvida att det exempelvis inte får finnas någon indikation på arbetslöshet under året för att en individ ska räknas som etablerad på arbetsmarknaden.

³ De 12 yrkesinriktningarna är de följande: Bygg och anläggning (BA), Barn och fritid (BF), El och energi (EE), Fordon och transport (FT), Handel och administration (HA), Hantverk (HV), Hotell och turism (HT), Industritekniska (IN), Naturbruk (NB), Restaurang och Livsmedel (RL), VVS och fastighet (VF), Vård och omsorg (VO)

Etableringsstatus består av följande sex kategorier:

- 1) Etablerad ställning på arbetsmarknaden
- 2) Osäker ställning på arbetsmarknaden
- 3) Svag ställning på arbetsmarknaden
- 4) Studerar på högskola eller universitet
- 5) Bedriver övriga studier med CSN-stöd, t ex inom komvux, folkhögskola, yrkeshögskola och i utlandet
- 6) Varken arbetar eller studerar

Måttet etableringsstatus har även använts i uppföljningar av examinerade från yrkeshögskolan och universitet/högskola, men då med andra (högre) inkomstgränser. I denna uppföljning används dock samma inkomstgränser som vid uppföljningen av gymnasieungdomar, eftersom det rent utbildningsmässigt finns en korrespondens mellan gymnasieskolan och vuxenutbildningen. En mer utförlig redogörelse av vad som ingår i måttet etableringsstatus och hur det har beräknats återfinns i Bilaga 1.

Även för elever som har läst utbildning i svenska för invandrare redovisas etableringsstatus, med det tillägget att en mer detaljerad redovisning av övergången till andra studier görs.

Bransch/yrkestillhörighet

För de som har läst en yrkesinriktad utbildning inom komvux och som efter avslutade studier är etablerade på arbetsmarknaden görs även en uppföljning av inom vilken bransch individen arbetar. Det mått som används är en variant av SNI2007, där antalet näringsgrenar uppgår till 16 kategorier. Information om bransch har kompletterats med uppgifter från SCB:s standard för svensk yrkesklassificering, SSYK.

Sysselsättning

I SCB:s sysselsättningsregister definieras en person som sysselsatt om denne utfört förvärvsarbete, antingen som egen företagare eller som anställd, motsvarande minst en timme per vecka under november månad det aktuella året.

Resultat

Kommunal vuxenutbildning på gymnasial nivå

Under år 2012 fanns totalt 155 445 registrerade elever inom komvux på gymnasial nivå. Av dessa antas 65 421⁴ personer ha avslutat sina vuxenstudier under året, dvs. de har inte studerat ytterligare i komvux under varken år 2013 eller år 2014, och ingår därmed i uppföljningen. Kvinnor är i majoritet och utgör närmare två tredjedelar av uppföljningsgruppen, och närmare 60 procent är under 30 år, se **Tabell 1**. Trettio procent är födda utanför Sverige, och av dessa har tre fjärdedelar varit i Sverige i minst fem år.

Som redogjorts för tidigare i denna rapport har vi klassificerat eleverna utifrån omfattningen och karaktären på de kurser som utgör tyngdpunkten i elevernas vuxenstudier, eftersom detta kan tänkas vara högst relevant för elevernas senare arbetsmarknadsetablering och fortsatta studiegång. Drygt hälften av eleverna (56 procent) har läst mindre än 400 verksamhetspoäng. Majoriteten av uppföljningsgruppen har således läst någon enstaka kurs eller enbart ett fåtal kurser. Femton procent har läst motsvarande minst ett halvårs studier där åtminstone hälften av verksamhetspoängen utgörs av teoretiska kurser.

Närmare 30 procent av uppföljningsgruppen har läst motsvarande minst ett halvårs heltidsstudier bestående av företrädesvis yrkeskurser. Merparten av dessa har läst mot en specifik yrkesinriktning liknande de yrkesprogram som finns inom ramen för gymnasieskolan, och för dessa elever görs en mer fördjupad redovisning i rapporten med ett särskilt fokus på etableringen på arbetsmarknaden.

⁴ I uppföljningsgruppen ingår endast de personer som har läst kurser som betygsatts med betyget A-F enligt den nya betygsskalan, och MVG-IG enligt den gamla betygsskalan (totalt 65 421 elever).

Tabell 1. Bakgrundsuppgifter för elever som har avslutat sina vuxenstudier på gymnasial nivå inom komvux under år 2012

	Antal	Andel (%)
Samtliga	65 421	100
Kvinnor	41 733	64
Män	23 688	36
20-24 år	25 124	38
25-29 år	13 496	21
30-34 år	8 055	12
35-44 år	11 161	17
45 år eller äldre	7 585	12
Född i Sverige	46 469	71
Född utomlands	18 952	29
varav: tid i Sverige		
0-4 år	4 445	7
5-8 år	5 072	8
9 år eller längre	9 132	14
okänd tid i Sverige	303	<1
Yrkesinriktning, minst 800 vp	9 834	15
Yrkesinriktning, 400-799 vp	6 320	10
Minst 400 vp yrkeskurser, ej inom inriktning	2 739	4
Minst 400 vp teoretiska kurser,	6 913	11
Minst 400 vp, lika mkt teoretiska som yrkes	2 932	4
Mindre än 400 vp, teoretiska eller yrkes	36 683	56

Sysselsättning för olika elevgrupper

I **Diagram 1** redovisas etableringsstatus under år 2013 totalt för uppföljningsgruppen samt för de olika kategorierna av elevgrupper. Totalt sett hade 34 procent en etablerad ställning, 12 procent en osäker ställning och 17 procent en svag ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade vuxenutbildning. Nitton procent studerade på högskola, 6 procent bedrev övriga studier och totalt 12 procent av uppföljningsgruppen återfanns i kategorin ”varken studier eller arbete”.

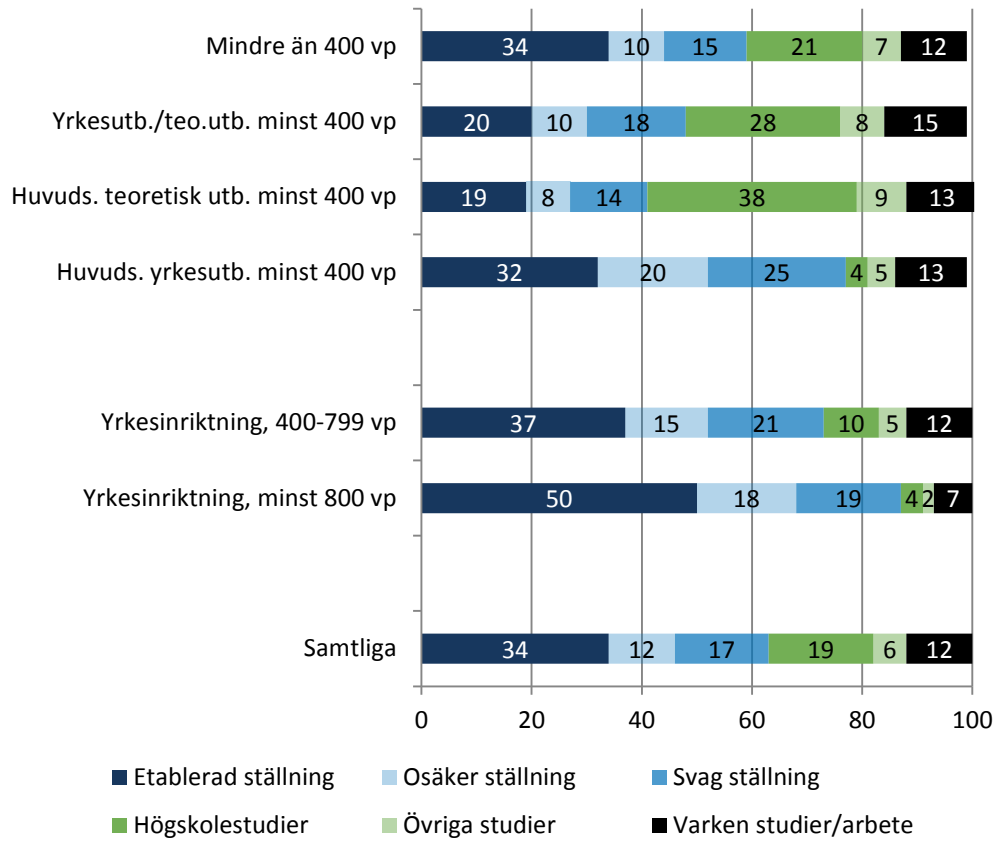
Som framgår av diagrammen föreligger dock väsentliga skillnader vad gäller arbetsmarknads-etablering mellan de olika elevgrupperna. Etableringen på arbetsmarknaden är högst bland de som har läst en yrkesinriktad utbildning. Av de som genomgått minst ett års yrkeskurser (800 vp eller mer) mot en yrkesinriktad utbildning hade hälften en etablerad ställning på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier. När man inkluderar de med osäker och svag ställning kan konstateras att närmare 90 procent av denna grupp en anknytning till arbetsmarknaden. Även bland dem som läst en kortare utbildning mot en

inriktning (400–799 vp), liksom de med minst 400 vp yrkeskurser men inte mot någon särskild inriktning var anknytningen till arbetsmarknaden hög året efter avslutade studier. Fler i dessa grupper hade dock en osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden.

Lägst arbetsmarknadsanknytning framkommer för den grupp elever som har läst motsvarande minst ett halvårs teoretiska studier inom vuxenutbildningen. Av dessa hade endast 19 procent en etablerad ställning på arbetsmarknaden år 2013. Däremot är det vanligast i denna grupp att fortsätta med högskolestudier. Totalt 38 procent bedrev högskolestudier året efter komvuxstudierna. Ett snarlikt sysselsättningsmönster framträder för den elevkategori som läst ungefär lika mycket yrkeskurser som teoretiska kurser under en studietid om minst ett halvt år. Det som skiljer denna grupp från den huvudsakliga teoretiska gruppen är en något högre arbetsmarknadsetablering och en något lägre andel i fortsatta studier.

I den numerärt största uppföljningsgruppen, personer som har läst mindre än 400 vp, hade 6 av 10 en arbetsmarknadsanknytning efter avslutade studier, vilket är lägre än för dem som har läst en yrkesinriktning, men högre än för övriga elevgrupper.

Andelen som varken hade arbete eller studerade ett år efter avslutade studier uppgick till 12–14 procent i flertalet studerandegrupper. Enda undantaget var den elevkategori som läst minst 800 vp mot en yrkesinriktning där andelen som varken arbetade eller studerade var cirka hälften så stor.

Diagram 1. Etableringsstatus för olika elevgrupper inom vuxenutbildningen ett år efter avslutade studier

Yrkesinriktad utbildning i komvux på gymnasial nivå

Av den totala uppföljningsgruppen på drygt 65 000 elever hade ca 16 000 läst kurser motsvarande minst ett halvårs heltidsstudier mot en yrkesinriktning, se **Tabell 2**. Antalet ligger på ungefär samma nivå som i föregående års uppföljning. Som framgår av tabellen utgör kvinnor en majoritet, eller 76 procent, av dessa elever, vilket innebär att andelen kvinnor är större i denna population jämfört med vuxenutbildningen i stort. Genomsnittsåldern är 33 år och cirka en tredjedel av eleverna är födda utanför Sverige. Totalt en fjärdedel hade högst grundskoleutbildning.

Den i särklass vanligaste enskilda yrkesinriktade utbildningen är Vård- och omsorgs som knappt 10 000 elever har läst. Utbildningen utgör drygt 60 procent av all yrkesinriktad utbildning och var cirka fem gånger så vanlig som den näst största, Handel och administration, med knappt 2 000 elever. Den tredje största utbildningen, Barn och fritid, har lästs av knappt 1 100 elever. Därefter kommer Restaurang och livsmedel (883 elever), El och energi (838 elever), Bygg och anläggning (739 elever), VVS och fastighet (273 elever) och Hantverk (254 elever). De tre minsta yrkesinriktade utbildningarna utgörs av Fordon och transport, Hotell och turism och Industriteknik som alla haft färre än 200 elever. Elever med inriktning mot Naturbruk saknas helt.

Vad gäller den könsmässiga sammansättningen på olika yrkesinriktningar inom vuxenutbildningen framträder samma typ av mönster som inom gymnasieskolan, dvs. kvinnor läser företrädesvis utbildningar inom områdena vård, omsorg och service medan män återfinns på utbildningar kopplade till byggande, transport och produktion. Inriktningarna Vård och omsorg, Handel och administration, Barn och fritid, Hotell och turism, Hantverk samt Restaurang och livsmedel är kvinnodominerade, där andelen kvinnor uppgår till mellan 70 och 90 procent. Elever som har läst inriktningarna El och energi, Bygg och anläggning, VVS och fastighet, Fordon och transport samt Industriteknik utgörs till tre fjärdedelar eller mer av män. Den stora dominansen av elever på vård- och omsorgsinriktningen ligger bakom den snedvridna könsmässiga fördelningen som framträder bland de yrkesutbildade inom komvux.

I **Tabell 2** redovisas även genomsnittsåldern⁵ på respektive inriktning. Generellt kan konstateras att de kvinnodominerade inriktningarna har en något högre genomsnittsålder. Exempelvis är elever som läst minst ett år inom inriktningen Vård och omsorg i snitt 34 år, medan elever inom inriktningen Bygg och anläggning är 27 år i snitt. Vad gäller födelseland framträder också vissa skillnader. På t ex El och energi, Bygg och anläggning, VVS och fastighet samt Hantverk är högst var fjärde elev född utomlands, medan hälften av eleverna på inriktningen Barn och fritid, Restaurang och livsmedel och Industriteknik är födda utomlands.

⁵ Ålder avser elevernas ålder år 2012, dvs. det år då eleverna antas ha avslutat sina studier inom komvux på gymnasial nivå.

Tabell 2. Bakgrundsuppgifter för elever som har läst kurser mot en speciell yrkesinriktad utbildning inom vuxenutbildningen

	Totalt	Kvinnor	Män	Genomsnittlig ålder	Född utomlands	Högst avslutad grundskola
Samtliga	16154 (100%)	12283 (76%)	3871 (24%)	33	5262 (33%)	4168 (26%)
Vård och omsorg, 400-799 vp	2320	85%	15%	33	28%	28%
Vård och omsorg, 800 vp +	7525	89%	11%	34	33%	25%
Handel och administration, 400-799 vp	1563	82%	18%	32	32%	22%
Handel och administration, 800 vp +	280	87%	13%	33	42%	29%
Barn och fritid, 400-799 vp	485	88%	12%	32	40%	31%
Barn och fritid, 800 vp +	588	91%	9%	34	54%	30%
El och energi, 400-799 vp	427	10%	90%	29	24%	21%
El och energi, 800 vp +	411	10%	90%	29	21%	17%
Restaurang och livsmedel, 400-799 vp	560	75%	25%	33	48%	34%
Restaurang och livsmedel, 800 vp +	323	66%	34%	33	52%	24%
Bygg och anläggning, 400-799 vp	357	12%	88%	27	20%	28%
Bygg och anläggning, 800 vp +	382	11%	89%	27	21%	28%
VVS och fastighet, 400-799 vp	162	3%	97%	31	19%	23%
VVS och fastighet, 800 vp +	111	3%	97%	28	23%	25%
Hantverk, 400-799 vp	159	79%	21%	29	23%	21%
Hantverk, 800 vp +	95	74%	26%	31	20%	18%
Fordon och transport, 400-799 vp	93	16%	84%	29	35%	42%
Fordon och transport, 800 vp +	95	21%	79%	30	36%	23%
Hotell och turism, 400-799 vp	85	89%	11%	30	25%	27%
Hotell och turism, 800 vp +	13	92%	8%	29	38%	8%
Industriteknik, 400-799 vp	109	21%	79%	32	46%	21%
Industriteknik, 800 vp +	11	55%	45%	36	55%	18%

Sysselsättning efter avslutade vuxenstudier mot en yrkesinriktad utbildning

I detta avsnitt redovisas en mer detaljerad uppföljning av sysselsättningen bland de elever inom vuxenutbildningen som har läst mot en specifik yrkesinriktning. Inledningsvis redovisas etableringen i stort för hela denna elevgrupp omfattande cirka 16 000 personer, och därefter för elever från de sex största yrkesinriktningarna; Vård och omsorg, Handel och administration, Barn och fritid, El och energi, Restaurang och Livsmedel samt Bygg och anläggning. Övriga inriktningar har inte redovisats då elevantalet är alltför begränsat för meningsfulla procentberäkningar.

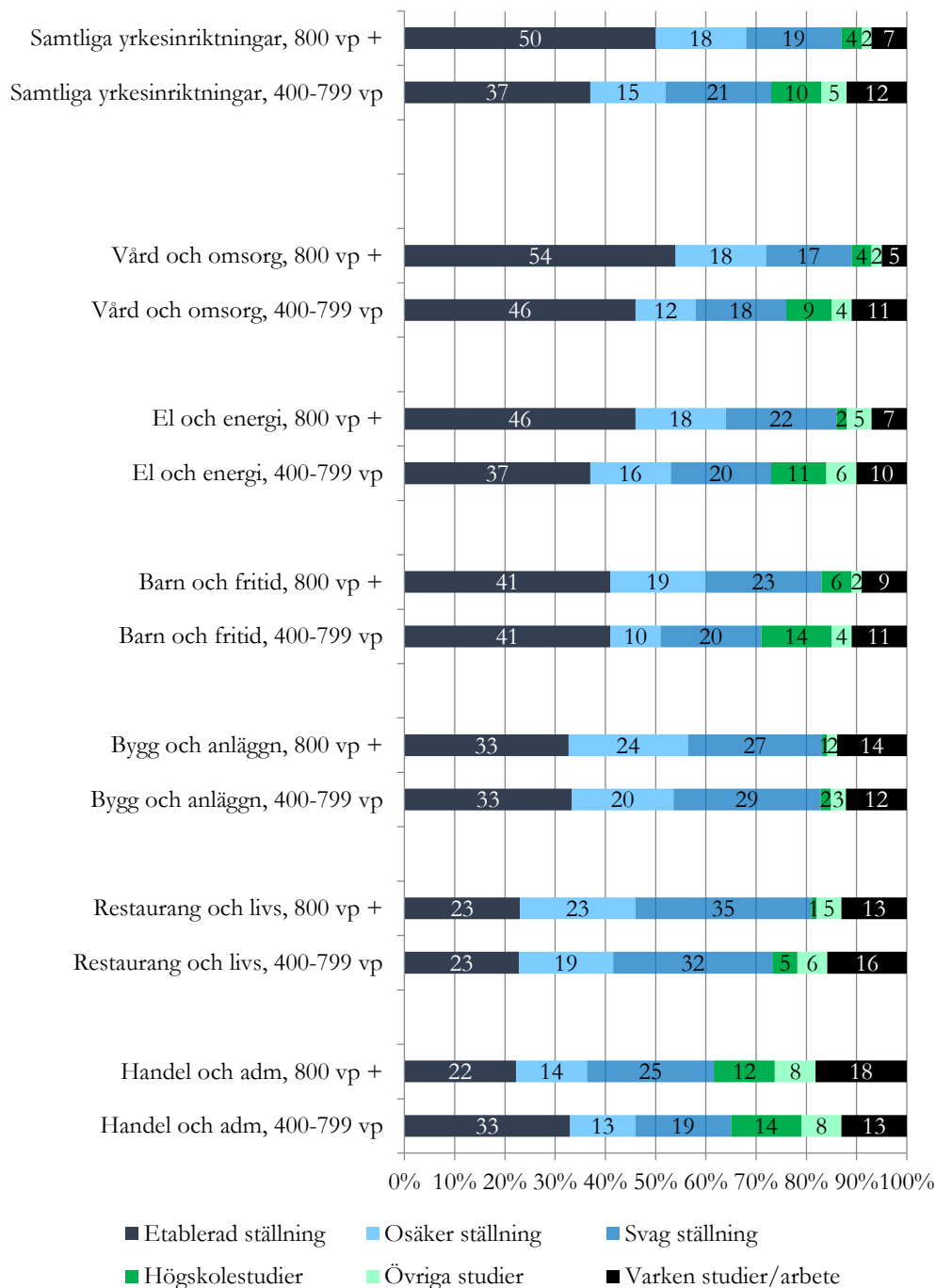
I **Diagram 2** visas i vilken utsträckning de yrkesutbildade eleverna från vuxenutbildningen är etablerade på arbetsmarknaden eller har gått vidare till andra studier enligt måttet etableringsstatus (se definition i bilaga 1). Som framgår av diagrammet hade en majoritet av de före detta yrkes eleverna någon form av förankring på arbetsmarknaden året efter avslutade studier inom vuxenutbildningen, oavsett om man läst en längre eller kortare variant av yrkesinriktning. Hälften av alla elever som läst motsvarande minst ett år mot en inriktning var etablerade på arbetsmarknaden året efter avslutad utbildning, och ytterligare 37 procent klassificerades med en osäker/svag ställning på arbetsmarknaden. Elever som läst en kortare variant av yrkesinriktad utbildning hade i lägre grad en etablerad ställning, medan andelen med osäker/svag ställning inte skiljde sig från eleverna med en längre yrkesinriktad utbildning.

Vi har, som nämndes ovan, även redovisat etableringen för de största enskilda yrkesinriktade utbildningarna. Inom yrkesinriktningarna Vård och omsorg, El och energi, Barn och fritid, samt Bygg och anläggning hade mellan 80 och 90 procent av de som läst minst ett års heltidsstudier en etablerad, osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden. Motsvarande andelar för de med en lite kortare yrkesinriktad utbildning (ett halvt till högst ett års studier) inom någon av dessa fyra inriktningar varierade mellan 75 och 85 procent.

Även för de som har läst mot yrkesinriktningen Restaurang och livsmedel var anknytningen till arbetsmarknaden på ungefär samma nivå om man lägger ihop andelen som har en etablerad, osäker och svag ställning på arbetsmarknaden. De restaurangutbildade hade dock i något lägre utsträckning en etablerad ställning på arbetsmarknaden och i något högre utsträckning en svag ställning, vilket kanske i viss mån speglar strukturen inom denna näringsgren med säsongsanställningar etc.

Av de här redovisade inriktningarna var etableringsgraden på arbetsmarknaden lägst bland de som läst mot inriktningen Handel och administration. Till skillnad från mönstret på övriga inriktningar var de med kortare utbildning i högre utsträckning etablerade på arbetsmarknaden jämfört med de som läst en mer omfattande utbildning, vilket kan tyckas något paradoxalt. Samtidigt som arbetsmarknadsetableringen var något lägre bland elever som läst mot Handel och administration var andelen som fortsatt studera och som varken arbetade eller studerade högre jämfört någon av de här redovisade övriga yrkesinriktningarna.

Diagram 2. Etableringsstatus ett år efter avslutade studier bland de som har läst kurser mot en yrkesinriktning inom komvux på gymnasial nivå

Arbetsplatsens näringsgren och yrkestillhörigheten bland etablerade

Förutom att det är intressant att se till andelen etablerade på arbetsmarknaden bland personer som har läst mot olika yrkesinriktningar är det givetvis också av intresse att studera i vilken mån dessa senare också arbetar inom branscher eller yrken som motsvarar inriktningen på de bedrivna studierna. En uppföljning av arbetsplatsens näringsgren och yrkestillhörighet har därför gjorts för de personer som haft en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter avslutade yrkesstudier. Basen för procentberäkningarna i detta avsnitt avser samtliga som klassificerades som etablerade året efter avslutade studier, oavsett om man läst en längre eller kortare yrkesinriktning.

Av de som läst en yrkesinriktning mot vård- och omsorg och som också var etablerade på arbetsmarknaden året efter studierna arbetade 89 procent inom näringsgrenen vård- och omsorg. Ser man till yrkestillhörighet framkommer en hög grad av överensstämmelse mellan yrkesinriktning och senare arbetsliv för denna grupp, då 92 procent hade ett yrke inom kategorin ”vård- och omsorgspersonal”. Även för före detta elever på inriktningen Barn och fritid liksom på Bygg och anläggning dominerar en enskild näringsgren. För före detta elever på barn- och fritidsinriktningen är det i näringsgrenen utbildning där 74 procent av de etablerade arbetar, och beträffande yrkestillhörigheten hade 85 procent ett yrke inom kategorin ”vård- och omsorgspersonal” som omfattar bland annat barnskötare. Av de som läst på Bygg och anläggning arbetade 58 procent inom näringsgrenen byggverksamhet och 29 procent hade ett yrke inom kategorin ”byggnads- och anläggningsarbetare”.

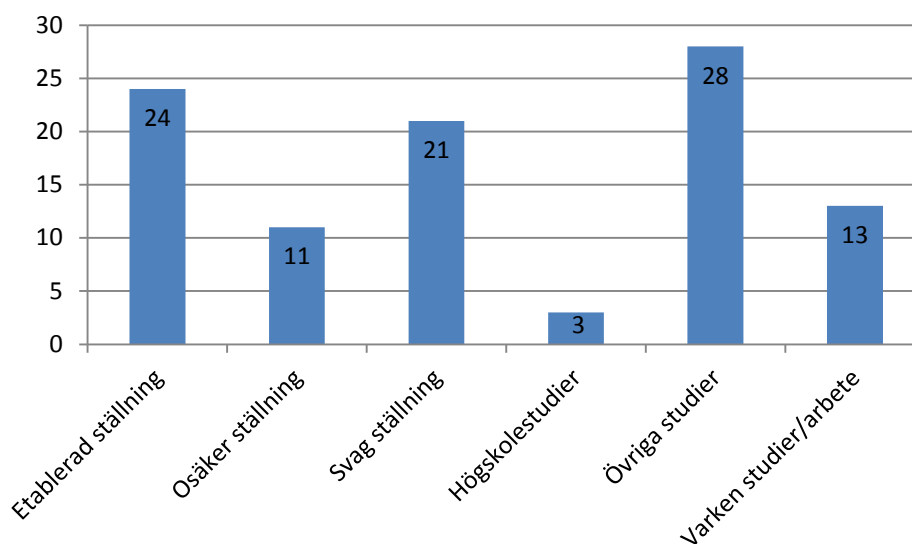
För övriga yrkesinriktningar inom vuxenutbildningen som här följts upp blir bilden mer spretig, utan någon tydlig enskild dominerande näringsgren eller yrkestillhörighet bland de etablerade. Noterbart är att ett arbete inom näringsgrenen vård och omsorg liksom ett vård- och omsorgsyrike är relativt vanligt förekommande även bland personer som har sin huvudsakliga studieinriktning inom annat område. Exempelvis arbetade 15 procent av de som läst kurser med inriktning mot restaurang och livsmedel på en arbetsplats inom vård och omsorg och 12 procent hade en yrkestillhörighet inom kategorin ”vård- och omsorgspersonal” ett år efter avslutade vuxenstudier. En liknande situation framkommer för etablerade från inriktningen Handel och administration där kategorin ”vård och omsorgspersonal; sociala tjänster” faktiskt var den enskilda största yrkeskategorin med procentuell andel på 19 procent efter avslutade yrkesstudier. I vilken utsträckning dessa elever också har läst vård- och omsorgskurser inom vuxenutbildningen vet vi dock inte, utan det vi vet är att deras *huvudsakliga* studieinriktning har legat inom ett annat område.

Sysselsättning före påbörjade yrkesstudier inom vuxenutbildningen

I avsnittet ovan redogjordes för arbetsmarknadsetableringen bland elever som läst mot olika yrkesinriktningar inom komvux på gymnasial nivå. Den generella bilden som framtonar är att dessa elever i relativt hög utsträckning etablerar sig på arbetsmarknaden efter avslutade yrkesstudier. Det kan dock vara intressant att komplettera bilden med information om elevernas tidigare sysselsättning. Elever inom vuxenutbildningen varierar med avseende på just sådant som tidigare arbetslivserfarenhet. En fråga man kan ställa sig är om elevens sysselsättning *före* yrkesstudierna inom vuxenutbildningen inverkar på senare etableringsmöjligheter, dvs. om den positiva bild vad gäller etableringen exempelvis är förbehållen dem som redan innan yrkesstudierna haft en relativt stark arbetsmarknadsanknytning, eller om den gäller oavsett tidigare sysselsättning.

Vi har därför för de drygt 16 000 elever som läst mot en yrkesinriktning ("kort" och "lång" utbildning här sammanslaget) tagit fram uppgifter om etablering året efter avslutade vuxenstudier, med beaktande av elevens sysselsättning året närmast före den påbörjade yrkesinriktningen. **Diagram 3** visar att närmare en fjärdedel av eleverna hade redan före yrkesstudierna inom vuxenutbildningen en etablerad ställning på arbetsmarknaden, 11 procent hade en osäker ställning och 21 procent en svag ställning på arbetsmarknaden, vilket innebär att drygt halva elevgruppen hade någon form av arbetsmarknadsanknytning året närmast före yrkesstudierna. Tjugoåtta procent bedrev "övriga studier" vilket kan inkludera komvuxkurser som inte ingått i den yrkesinriktning som eleven klassificerats enligt. Totalt 3 procent bedrev högskolestudier och 13 procent varken arbetade eller studerade.

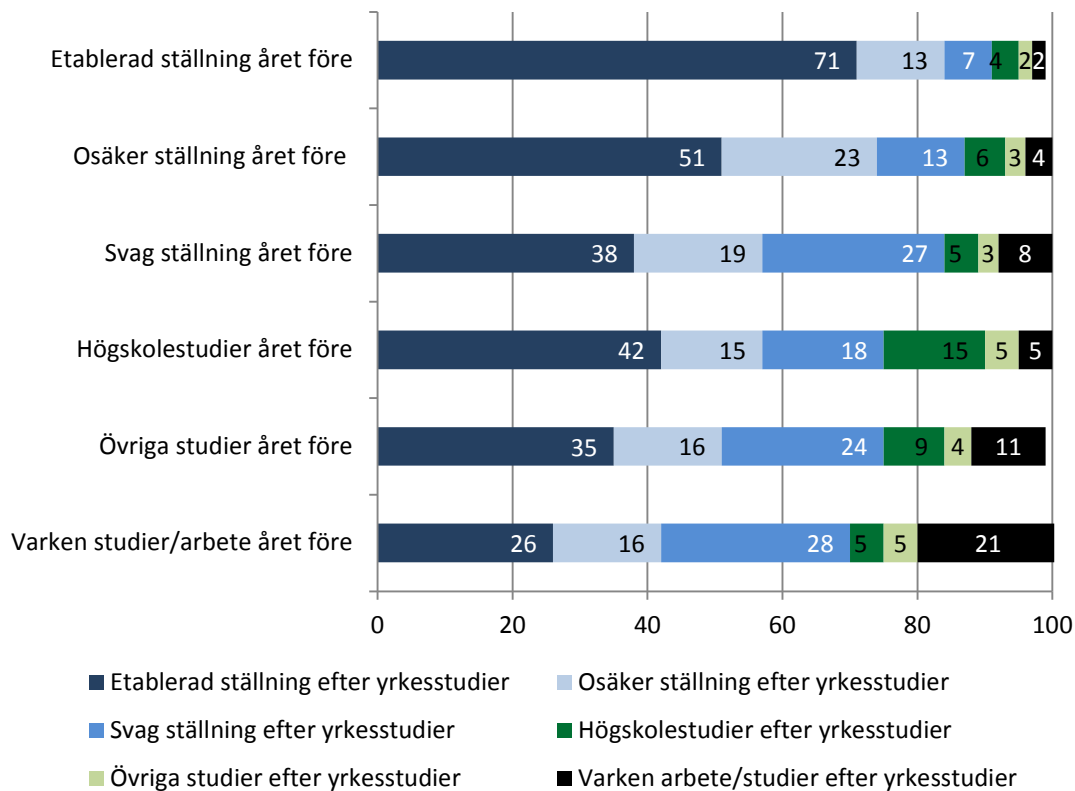
Diagram 3. Etableringsstatus (%) året före påbörjade studier mot en yrkesinriktning inom vuxenutbildningen

I **Diagram 4** redovisas arbetsmarknadsetableringen efter avslutade yrkesstudier utifrån elevens sysselsättningsstatus året närmast före yrkesstudierna. Diagrammet visar att en arbetsmarknadsetablering före yrkesstudierna ökar benägenheten att ha en etablerad ställning på arbetsmarknaden efter komvuxstudierna. Svårast för att bli etablerade tycks de som varken arbetade eller studerade innan vuxenstudierna ha. Av dessa befann sig en femtedel fortfarande i kategorin ”varken arbete eller studier” efter avslutade yrkesstudier. Samtidigt kan konstateras att en majoritet, 7 av 10, ändå har fått någon form av arbetsmarknadsanknytning.

Att de som redan före yrkesstudierna varit etablerade på arbetsmarknaden också är de som i störst utsträckning efter yrkesstudierna inom vuxenutbildningen är etablerade kan tyckas fullt rimligt. Det kan exempelvis röra sig om elever som har vidareutbildat sig och som går tillbaka till sin gamla arbetsplats direkt efter studierna. Det kan också här vara värt att påminna om att det krävs total avsaknad av indikation på arbetslöshet för att en individ ska anses ha en ”etablerad ställning” på arbetsmarknaden, och att en viss fördröjning av inträdet på arbetsmarknaden kan bli fallet för den som inte redan har upparbetade kontakter eller vars tidigare arbetslivserfarenhet är begränsad.

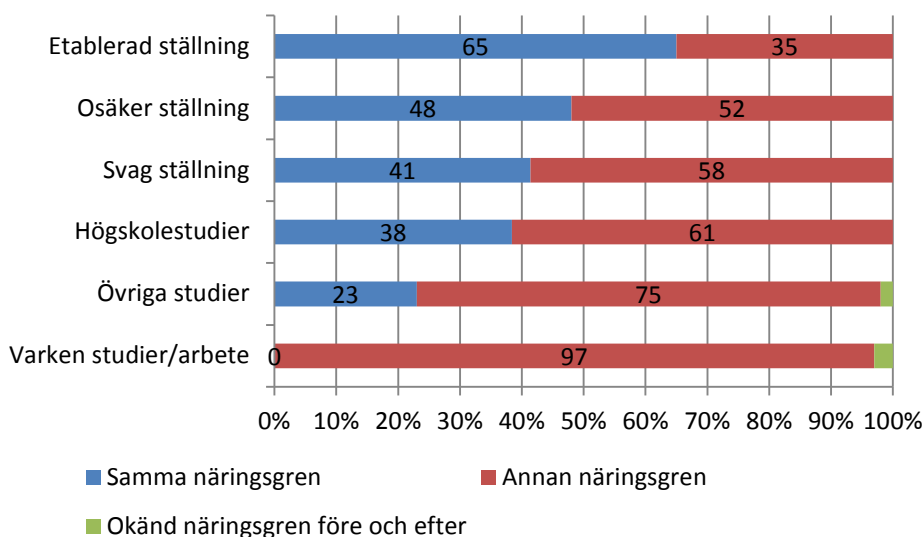
Diagram 4. Etableringsstatus (%) året efter avslutade yrkesstudier inom vuxenutbildningen, utifrån etableringsstatus året närmast före kursstart på yrkesstudierna

Arbetsplatsens näringsgren före och efter yrkesstudierna

Vi har i ett tidigare avsnitt undersökt inom vilken näringsgren som elevens huvudsakliga arbetsplats tillhör och huruvida den kan sägas motsvara inriktningen på de bedrivna studierna. Det kan även vara av intresse att se inom vilken näringsgren eleven arbetade före studierna jämfört med efter avslutad yrkesinriktad utbildning. Detta kan ge en indikation på om eleverna studerar i syfte att byta yrkesbana eller höja kompetensen inom det område man redan arbetar. I **diagram 5** nedan redovisar vi därför om eleven bytt näringsgren och därmed också arbetsplats eller om eleven är på ett företag i samma näringsgren före och efter studierna. Detta har gjorts för de personer som haft någon grad av arbetsmarknadsanknytning efter avslutade yrkesstudier. Elever som var etablerade på arbetsmarknaden före studierna var i hög utsträckning, 65 procent, kvar i samma näringsgren året efter avslutade yrkesstudier. Resterande elever, 35 procent, bytte arbetsplats och näringsgren efter avslutade yrkesstudier. För elever med osäker eller svag etablering på arbetsmarknaden före studierna var det en högre andel, än bland dem med etablerad ställning, som bytt arbetsplats och näringsgren, 52 procent för elever med osäker ställning samt 58 procent för elever med svag ställning. För elever som före studierna klassificerats som studerande eller varken studerade eller arbetade har huvuddelen bytt näringsgren om man ser till diagrammet nedan. Detta har till viss del med att många inte hade en rapporterad näringsgren innan studierna.

Diagram 5. Näringsgren före och efter yrkesstudierna för elever med någon grad av arbetsmarknadsanknytning året efter avslutade studier, uppdelat på etableringsstatus vid tidpunkten året före kursstart på yrkesstudierna

Uppgifterna som redovisats i diagram 5 visar på hur eleverna rört sig mellan näringsgrenar före och efter studierna. Det visar dock inte på huruvida eleverna bytt till ett företag vars näringsgren i huvudsak kan antas höra till den yrkesinriktning eleverna studerat. Som vi tidigare nämnt är det svårt att koppla näringsgren till flera av yrkesinriktningarna eftersom många yrken inte endast finns i en eller ett par huvudsakliga näringsgrenar, t.ex. receptionister eller säljare. Vi har därför valt att studera särskilt yrkesinriktningarna mot Vård och omsorg samt Barn och fritid som kan antas ha just en eller två huvudsakliga näringsgrenar. Elever med inriktningen vård och omsorg antas bör arbeta huvudsakligen inom näringsgrenen för vård och omsorg medan elever med inriktningen Barn och fritid antas bör arbeta huvudsakligen inom näringsgrenarna för utbildning samt vård och omsorg.

Diagram 6 visar ifall elever som studerat vårdinriktning och som hade en arbetsmarknadsanknytning året efter avslutade studier bytt näringsgren eller ej. För elever som hade en etablerad ställning före studierna är det 66 procent som befann sig både före och efter studierna inom näringsgrenen för vård och omsorg. 21 procent av eleverna som var etablerade före studierna bytte näringsgren till vård och omsorg efter yrkesstudierna inom vård och omsorg. För elever som före studierna hade en osäker ställning på arbetsmarknaden var 48 procent i näringsgrenen vård och omsorg både före och efter studierna. Nästan lika stor andel, 38 procent, bytte näringsgren och därmed också arbetsplats till vård och omsorg från annan näringsgren. Totalt sett arbetade mellan 13 och 17 procent av eleverna som läst en inriktning mot vård och omsorg inom en annan näringsgren än vård och omsorg. Detta behöver dock inte betyda att dessa personer jobbar med något som ej är relevant för deras utbildning.

I **diagram 7** görs en liknande redovisning som i diagram 6 men för elever som studerat med inriktningen Barn och fritid. I stora drag uppvisar diagrammet på samma förhållande när det gäller näringsgren före och efter studierna som för eleverna som studerat Vård och omsorg.

Diagram 6. Arbetsplatsens näringsgren före och efter yrkesstudierna för elever som har en arbetsmarknadsanknytning ett år efter avslutade yrkesstudier inom inriktningen Vård och omsorg

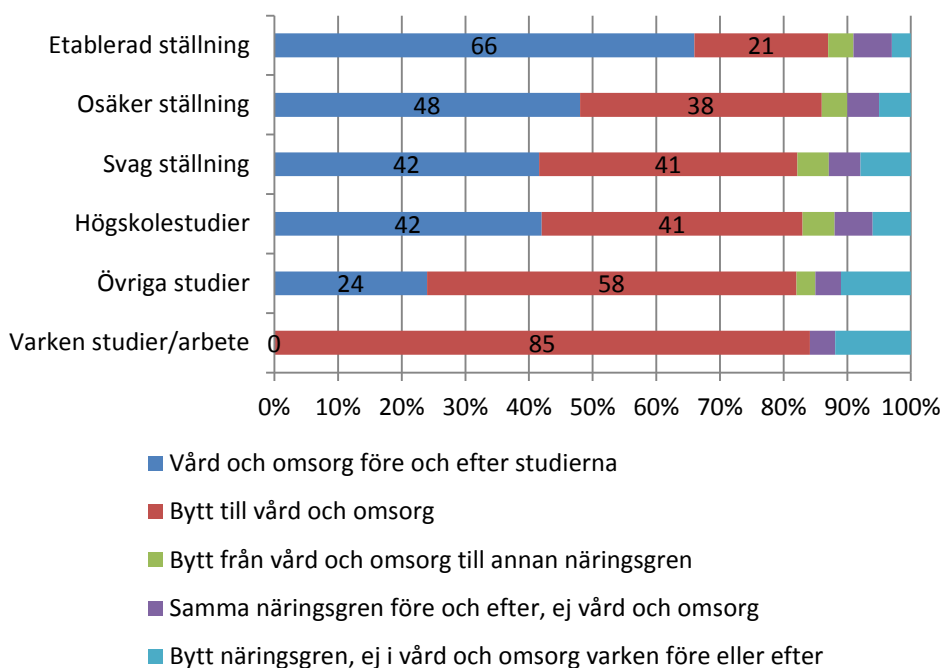
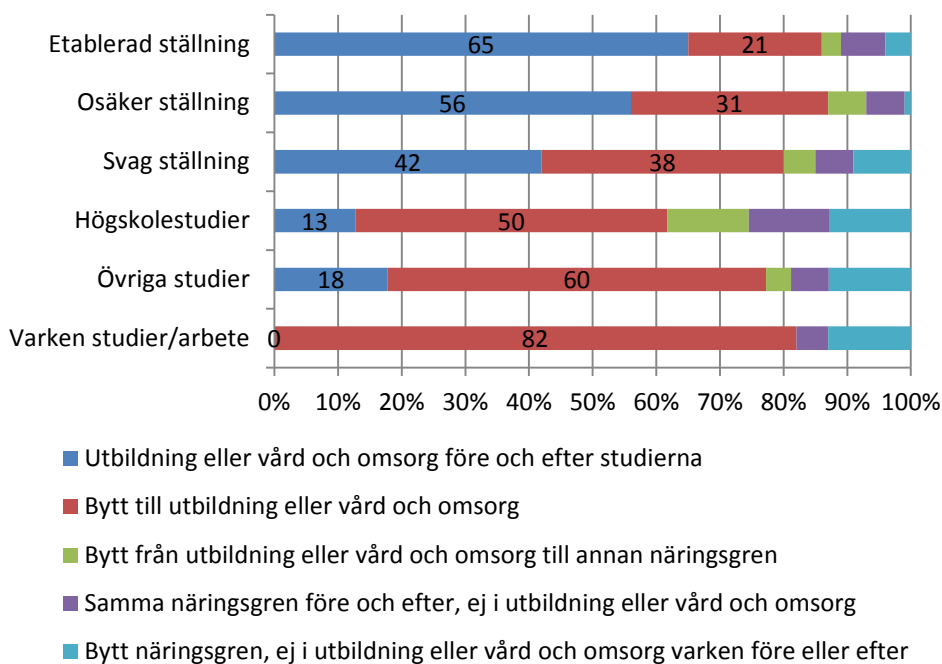

Diagram 7. Arbetsplatsens näringsgren före och efter studierna för elever som har en arbetsmarknadsanknytning ett år efter avslutade yrkesstudier inom inriktningen Barn och fritid

Utlandsfödda elever inom komvux på gymnasial nivå

För personer som invandrat till Sverige efter gymnasieålder kan vuxenutbildningen bli avgörande för möjligheten att via utbildning och arbete skaffa sig en självförsörjning och komma in i det svenska samhället. Det senaste årets kraftiga ökning av antalet asylsökande kommer också med stor sannolikhet innebära att antalet personer inom vuxenutbildningen med utländsk bakgrund kommer att öka inom en nära framtid. Eftersom elever med utländsk bakgrund är en viktig, och växande, elevgrupp inom vuxenutbildningen gör vi i detta avsnitt en separat redovisning av vad dessa elever studerar samt huruvida sysselsättningen efter studierna överensstämmer med vad som framkommer för svenskfödda elever med motsvarande studieprofil.

Studieprofil bland de utlandsfödda eleverna i vuxenutbildningen

Av den totala uppföljningsgruppen på ca 65 000 elever var närmare 19 000 födda i annat land än Sverige. I **Tabell 3** visas fördelningen på olika studieprofiler bland utlandsfödda respektive svenskfödda avgångselever inom vuxenutbildningen. I tidigare avsnitt har vi redovisat uppföljningsgruppen uppdelad i sex studieprofiler eller elevkategorier (se sidan 7), medan vi här för överskådlighetens skull har reducerat dessa sex kategorier till fyra stycken. En knapp majoritet (51 procent) av de utlandsfödda vuxeneleverna har läst enbart någon eller några enstaka kurser, 17 procent har läst minst 400 vp där minst hälften av kurserna varit teoretiska kurser, 3 procent har läst minst 400 vp yrkeskurser utan en specifik inriktning, och 28 procent har läst en längre eller kortare yrkesinriktad utbildning mot en specifik inriktning. En särredovisning utifrån tid i Sverige visar att det är ungefär hälften så vanligt att ha hunnit skaffa sig en yrkesinriktad utbildning för elever med kort tid i landet, dvs. de som har varit i Sverige i högst fyra år.

En jämförelse med de svenskfödda eleverna visar att fler, relativt sett, av de utlandsfödda eleverna har läst mot en specifik yrkesinriktning, samtidigt som fler av de svenskfödda eleverna har läst enbart någon eller några enstaka kurser.

Tabell 3. Bakgrundsuppgifter för elever som har avslutat komvux på gymnasial nivå under år 2012

	Yrkesinriktning, minst 800 vp/400-799vp	Minst 400 vp yrkeskurser, ej inom inriktning	Minst 400 vp, minst 50% teoretiska kurser	Mindre än 400 vp, teoretiska eller yrkes
Svenskfödda	10892 (23%)	2096 (5%)	6549 (14%)	26932 (58%)
Utlandsfödda:	5262 (28%)	643 (3%)	3296 (17%)	9751 (51%)
Varav*				
0-4 år i Sverige	681 (15%)	117 (3%)	944 (21%)	2703 (61%)
5-8 år i Sverige	1852 (37%)	170 (3%)	969 (19%)	2081 (41%)
9 år eller längre i Sverige	2682 (29%)	343 (4%)	1330 (15%)	4777 (52%)

*För totalt 303 utlandsfödda elever saknas uppgift om vistelsetid i landet.

Sysselsättning efter avslutade studier bland utlandsfödda elever

I **Diagram 8** visas sysselsättningsstatus året efter vuxenstudierna för de olika studieprofilerna, uppdelat på utlandsfödda respektive svenskfödda elever.

För det första kan konstateras att de utlandsfödda eleverna inte lika ofta går vidare till högre studier som vad svenskfödda elever gör, oavsett studieprofil. Bland både utlandsfödda och svenskfödda är det elever som läst någon eller några enstaka kurser, eller som visserligen läst mer men där teoretiska kurser utgör ett betydande inslag i studierna, som i störst utsträckning gått vidare till högre studier. Bland de förstnämnda läste 30 procent av de utlandsfödda eleverna på högskola året efter vuxenstudierna mot 37 procent av de svenskfödda eleverna och för sistnämnda grupp var motsvarande siffror 12 respektive 25 procent.

Som framträder relativt tydligt i diagrammen är andelen som varken arbetar eller studerar efter avslutade vuxenstudier betydligt högre bland de utlandsfödda före detta eleverna. Av samtliga utlandsfödda avgångselever klassificerades totalt 18 procent med ”varken arbete eller studier” året efter vuxenstudierna, vilket är dubbelt så högt som för de svenskfödda avgångseleverna. Även i den grupp elever som har avslutade yrkesstudier bakom sig är andelen som varken arbetar eller studerar relativt hög, om än inte lika hög som för övriga studieinriktningar. Bland utlandsfödda är andelen som varken studerar eller arbetar efter vuxenstudierna lika hög bland båda könen, medan det bland svenskfödda är en övervikt av män i denna kategori.

För elever som har läst mot en yrkesinriktning visar resultaten att andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden var lägre bland de utlandsfödda. Totalt 41 procent av dessa hade en etablerad ställning året efter avslutade yrkesstudier mot 47 procent av de svenskfödda. Andelen med osäker och svag ställning var dock densamma. Att ha varit i Sverige länge tycks underlätta etableringen på

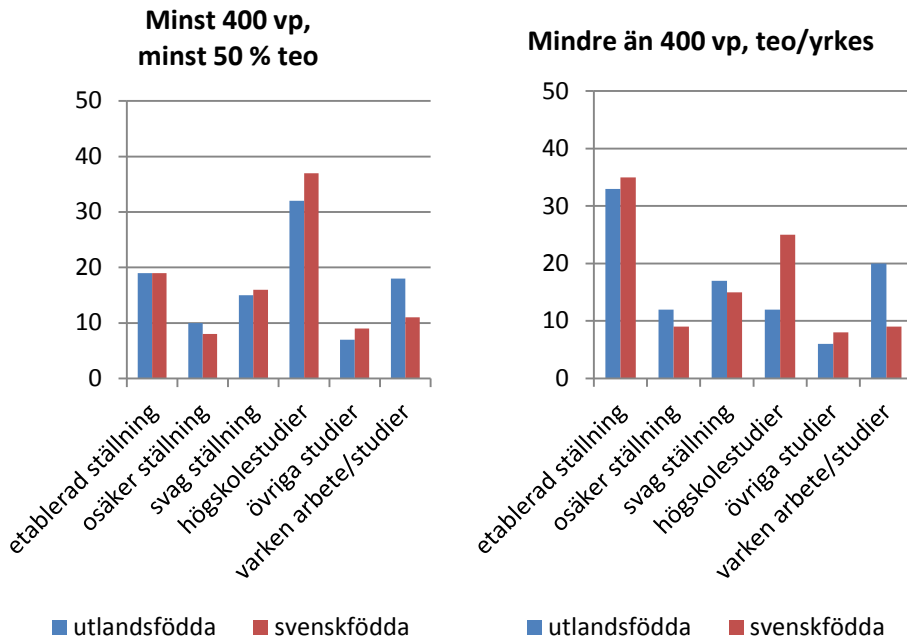
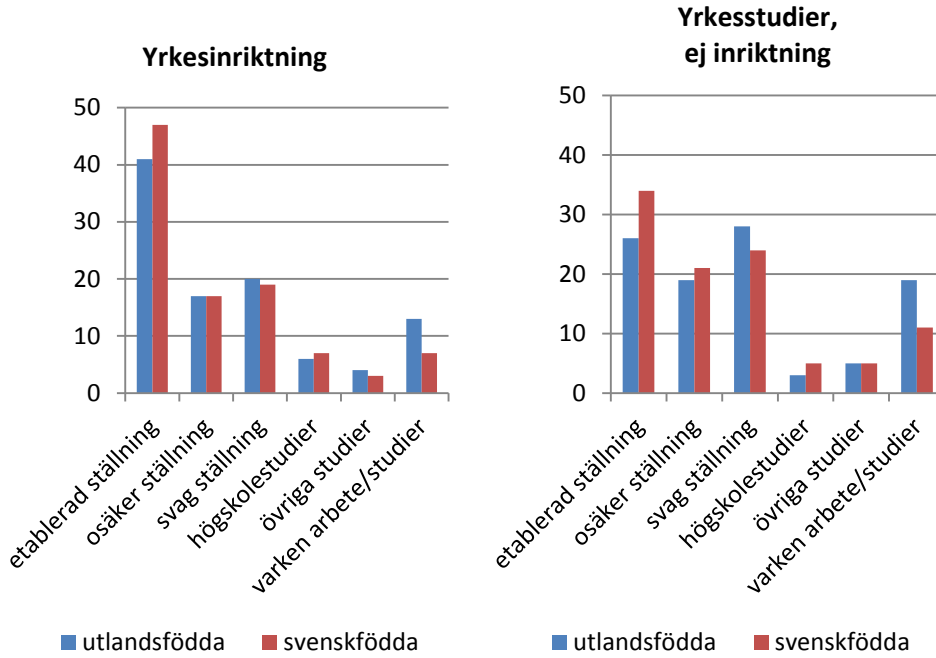
arbetsmarknaden i någon mån, men det är inga stora skillnader i etablering som framträder beroende på vistelsetid i Sverige, se **Tabell 4**.

Även om en etablerad ställning på arbetsmarknaden totalt sett var lägre bland utlandsfödda framkommer variationer beroende på inriktning. Utlandsfödda elever från en vård- och omsorgsutbildning hade en etablerad ställning i nästan lika hög grad som de svenskfödda eleverna efter yrkesstudierna, medan andelen för övriga inriktningar ligger runt 8-14 procentenheter lägre bland de utlandsfödda. För flertalet yrkesinriktningar minskar också skillnaderna mellan utlandsfödda och svenskfödda yrkesutbildade elever när man inkluderar andelarna med osäker och svag ställning som mått på etableringsgraden.

En möjlig orsak bakom den lägre andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden året efter yrkesstudierna bland utrikesfödda skulle kunna vara att de inte har haft samma förankring på arbetsmarknaden innan yrkesstudierna som svenskfödda elever⁶. Som tidigare visats i denna uppföljning var etableringsgraden högre bland dem som redan före vuxenstudierna haft ett starkt fotfäste på arbetsmarknaden. För att om möjligt testa denna hypotes har vi gjort en statistisk analys där vi i ett första skede studerat sambandet mellan födelseland och arbetsmarknadsetablering bland de före detta yrkesstudenterna inom vuxenutbildningen. Sambandet uttrycks i termer av relativa sannolikheter, och ger vid handen att utlandsfödda elever har en 22 procents lägre relativ sannolikhet att ha en etablerad ställning jämfört med svenskfödda elever. I analysen tas därefter hänsyn till elevernas etablering före vuxenstudierna (med statistiskt språkbruk ”konstanthåller” vi för denna faktor), för att se om det ursprungliga sambandet ändras i och med detta. Poängen med detta förfarande är att vi nu istället jämför utlandsfödda och svenskfödda elever med *likartad* etableringsbakgrund. Vid en sådan analys visar det sig att det ursprungliga sambandet mellan födelseland och etablering kraftigt försvagas, och att det nu istället enbart är 4 procents lägre sannolikhet att ha en etablerad ställning efter yrkesstudierna. Resultaten tyder således på att mycket av den skillnad i etablering vi observerar mellan utlandsfödda och svenskfödda är hänförlig till att utlandsfödda generellt har en annan bakgrund på svensk arbetsmarknad jämfört med de svenskfödda vuxeneleverna.

⁶ Andelen med en etablerad ställning på arbetsmarknaden året närmast före påbörjade yrkesstudier inom komvux på gymnasial nivå var dubbelt så hög bland svenskfödda som bland utlandsfödda elever, 29 mot 14 procent.

Diagram 8. Sysselsättning år 2013 bland utlandsfödda och svenskfödda elever som avslutade komvux år 2012

Tabell 4. Sysselsättning bland utlandsfödda elever som har avslutat sina vuxenstudier mot en yrkesinriktning inom komvux på gymnasial nivå under år 2012

	Etablerad ställning	Osäker ställning	Svag ställning	Högskola	Övriga studier	Varken arbete/studier
Svenskfödda	47 %	17 %	19 %	7 %	3 %	7 %
Utlandsfödda:	41 %	17 %	20 %	6 %	4 %	13 %
Varav:						
0-4 år i Sverige	39 %	17 %	19 %	7 %	5 %	14 %
5-8 år i Sverige	39 %	16 %	22 %	7 %	4 %	12 %
9 år eller längre i Sverige	43 %	17 %	20 %	4 %	3 %	11 %

Jämförelse med gymnasieskolan

Skolverket genomför sedan några år kontinuerliga uppföljningar av sysselsättningen efter avslutade gymnasiestudier. I den senaste uppföljningen redovisas bland annat sysselsättningsstatus år 2013 för de elever som gick ut från olika yrkesförberedande program läsåret 2011/2012, dvs. ett år efter avslutad utbildning. Denna årskull från gymnasiet avslutade således sina studier vid ungefär samma tidpunkt som de elever vi här följer upp inom vuxenutbildningen. En jämförelse avseende sysselsättningen mellan avgångna från gymnasieskolan och avgångna från vuxenutbildningen kan vara intressant att göra, även om man ska komma ihåg att eleverna från gymnasiet respektive komvux skiljer sig åt i många avseenden, inte minst åldersmässigt och därmed också vad gäller t ex tidigare arbetslivserfarenhet.

Om vi ser till de sex största yrkesinriktningarna som redovisas i denna uppföljning framkommer både likheter och skillnader mellan elever från gymnasieskolan och från vuxenutbildningen. En likhet är att andelen med svag ställning på arbetsmarknaden är som högst för elever som läst med inriktning mot Hotell och turism samt Restaurang och livsmedel. De inriktningar där det finns skillnader mellan uppföljningarna är för Barn och fritid samt Vård och omsorg. Elever som läst dessa inriktningar inom vuxenutbildningen hade i högre grad en etablerad, osäker eller svag ställning på arbetsmarknaden jämfört med dem som läst inriktningarna på gymnasiet. Fler av avgångseleverna på dessa inriktningar i gymnasiet fortsatte dock med högskolestudier och även med andra typer av studier.

En annan inriktning där skillnader framträder är för Handel och administration. Elever från denna inriktning inom gymnasieskolan var i högre grad etablerade på arbetsmarknaden året efter studierna jämfört med elever från vuxenutbildningen. Andelen som studerar vidare var ungefär densamma, medan däremot andelen som varken studerar eller arbetar var betydligt högre bland avgångseleverna från vuxenutbildningen.

Utbildning i svenska för invandrare (sfi)

Inom sfi studerade år 2012 ca 107 800 elever. Denna registerstudie studerar elevgruppen som avslutade sina studier i sfi år 2012 vilka uppgår till 37 900 elever. Att avsluta sina studier innebär här, på samma sätt som i avsnittet om komvux, att eleven inte återkommit till utbildningen under 2013 eller 2014. Elever som emigrerat under 2013 eller 2014 ingår inte i studien.

Tabell 5 visar elevsammansättningen med avseende på kön, ålder, tidigare år i utbildning, grund för bosättning⁷ samt studieresultat. Sammansättningen bland elever som avslutade utbildningen 2012 överensstämmer till stor del med sammansättningen bland samtliga elever i sfi samma år, sett till de bakgrundsuppgifter som redovisas i den officiella statistiken. Det är en större andel kvinnor än män som studerar, 55 jämfört med 45 procent, och drygt 7 av 10 är mellan 25 och 44 år. Sett till antal år i utbildning från ursprungslandet har knappt 4 av 10 motsvarande en eftergymnasial utbildning och drygt 2 av 10 har inte mer än 6 års utbildning. När det gäller elevernas grund för bosättning i landet var nästan 4 av 10 flyktingar och utgör den största gruppen. Drygt 3 av 10 kom som anhöriginvandrade utanför EU/ESS och 2 av 10 kom från antingen EU/EES eller utanför EU/ESS men med arbete och studier som grund för bosättning. Vi har även grupperat eleverna efter uppnådda studieresultat under perioden 2010–2012. I elevgruppen är det 29 procent som klarat 3D, den högsta kursen, med godkänt resultat. Andelen elever som avslutade en lägre kurs än 3D uppgår till 36 procent och 35 procent klarade ingen kurs med godkänt resultat.

⁷ Se bilaga 2 för mer information om grund för bosättning.

Tabell 5. Bakgrundsuppgifter för elever som har avslutat sina studier inom utbildning i svenska för invandrare (sfi) under år 2012

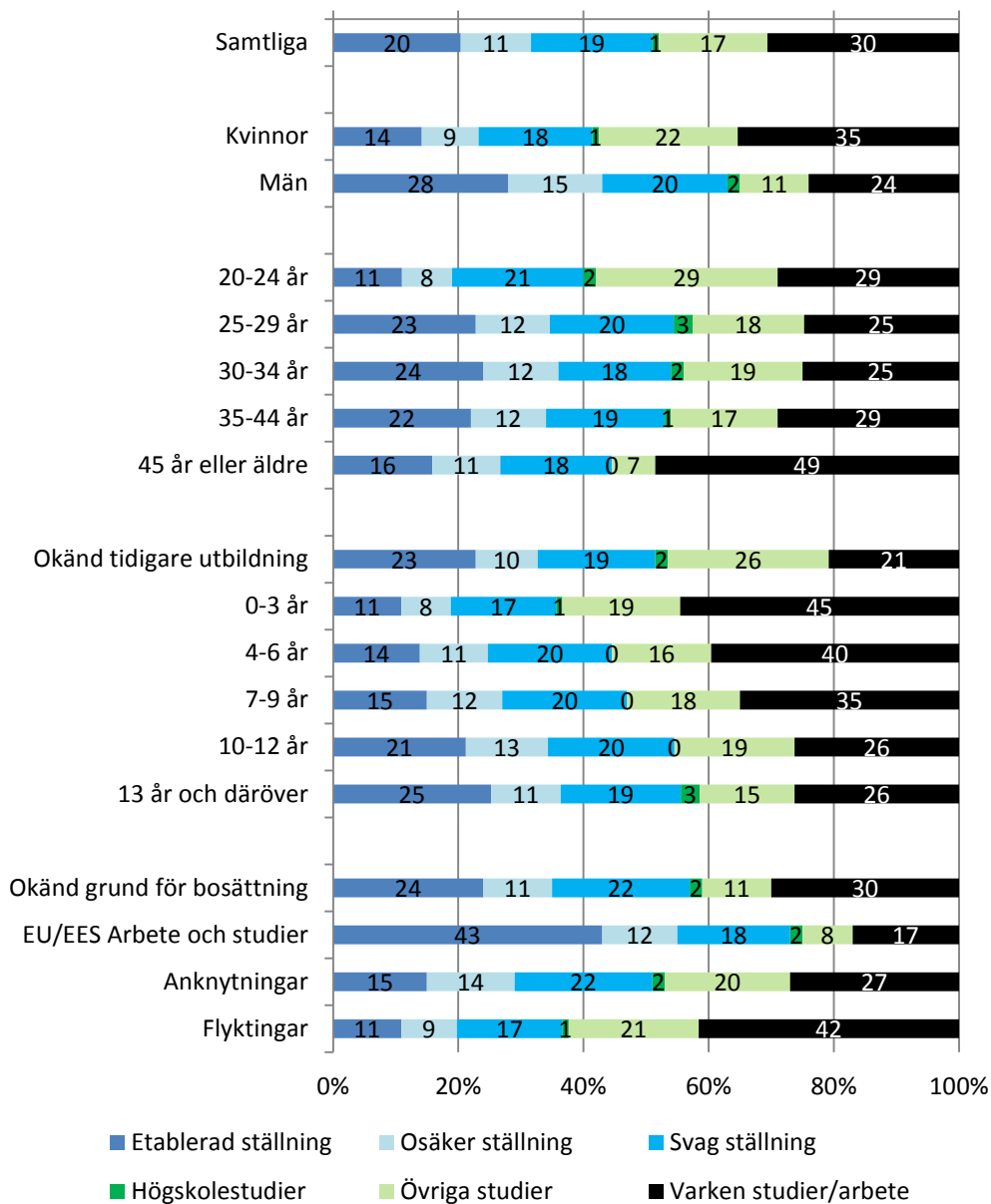
	Antal	Andel (%)
Samtliga	37 947	100
Kvinnor	20 821	55
Män	17 126	45
20-24 år	4 783	13
25-29 år	9 011	24
30-34 år	8 216	22
35-44 år	10 024	26
45 år eller äldre	5 913	16
Okänd tidigare utbildning	797	2
0-3 års tidigare utbildning	4 208	11
4-6 år	3 267	9
7-9 år	5 057	13
10-12 år	10 456	28
13 år och däröver	14 162	37
Okänd grund för bosättning	2 275	6
EU/EES/Arbete och studier	8 430	22
Anknytningar	12 860	34
Flyktingar	14 382	38
Avslutat kurs 3D med godkänt resultat	11 156	29
Avslutat en lägre kurs med godkänt resultat	13 648	36
Ej avslutat någon kurs med godkänt resultat	13 143	35

Etableringsstatus för elever som avslutat sfi

Etableringsmättet som används genomgående i denna studie grupperar eleverna efter olika grad av anknytning till arbetsmarknaden, som studerande eller varken arbetande eller studerande. För att en elev ska räknas som studerande på annan utbildning än universitet/högskola krävs att eleven uppbär studiemedel⁸. En viss underskattning av andelen studerande bland elever som avslutat sfi är väntad då det kan vara fortsatt möjligt att få etableringsersättning för studier på exempelvis komvux på grundläggande nivå. Dessa elever kan inte söka medel från CSN och kommer därför inte klassificeras som studerande. Andelen som varken arbetar eller studerar blir som en konsekvens av detta överskattad. Längre fram i rapporten beskriver vi inom vilken typ av utbildning elevgruppen registrerat sig på.

⁸ För att en elev ska klassificeras som studerande i exempelvis komvux eller folkhögskola krävs att denne har mottagit minst 2 000 kr i studiemedel under året.

I **Diagram 9** redovisas etablering på arbetsmarknaden ett år efter avslutade studier, dvs. år 2013. Ungefär hälften av samtliga elever är i antingen en etablerad ställning, osäker ställning eller svag ställning på arbetsmarknaden. Nästan 2 av 10 är i utbildning samt ytterligare 3 av 10 varken arbetar eller studerar. Överlag, oavsett elevernas bakgrund, är det en relativt låg andel som har en etablerad ställning på arbetsmarknaden, knappt 2 av 10. Män har en starkare anknytning till arbetsmarknaden än kvinnor, vilka å andra sidan i större utsträckning är klassificerade som studerande. Sett till ålder har 20–24-åringar och elever över 45 år i något lägre grad en etablerad ställning än elever i åldersspannet 25–44 år. Elever över 45 år är den elevgrupp där flest varken arbetar eller studerar ett år efter avslutade studier vilket gäller ungefär hälften i denna grupp. Elever med motsvarande minst gymnasial utbildning från ursprungslandet har i något större utsträckning en etablerad ställning än elever med motsvarande högst grundskoleutbildning. När det gäller grund för bosättning är det gruppen flyktingar som är minst etablerade på arbetsmarknaden, vilket även är den största gruppen sett till antal elever i denna studie. Situationen när det gäller elever som kom från EU/EES eller för arbete och studier är att det är relativt många, 43 procent, som har etablerad ställning jämfört med övriga elevgrupper.

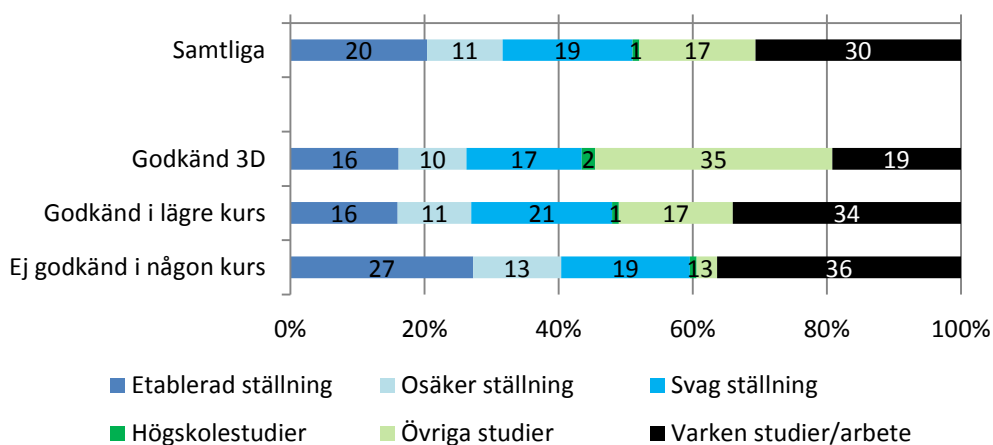
Diagram 9. Etableringsstatus utifrån elevsammansättningen. År 2013 (Ettårsuppföljning)

Elevers studieresultat och etablering på arbetsmarknaden

I **Diagram 10** redovisas etableringen på arbetsmarknaden ett år efter avslutad utbildning uppdelat på studieresultat. Elever som under sin studietid inte är godkända i någon kurs är i högre utsträckning etablerade än elever som fullföljt kurs 3D med godkänt resultat och elever som är godkända i en lägre kurs. För elever som blivit godkända i 3D är det betydligt mer vanligt att klassificeras som studerande än i de andra elevgrupperna. Att varken arbeta eller studera är vanligare

för elever som ej blivit godkända eller blivit godkända i en lägre kurs jämfört med elever som fullföljt kursen 3D med godkänt resultat.

Diagram 10. Etableringsstatus för olika elevgrupper i sfi. År 2013

Sysselsättning och studier

Ytterligare ett sätt att följa upp elevernas sysselsättning i vidare bemärkelse är att utgå från SCB:s mått över sysselsättningen i november månad samt även räkna all förekomst av studier i SCB:s utbildningsregister. Gör vi detta uppgår andelen som är sysselsatta i november eller registrerat sig på någon utbildning under året efter avslutad utbildning till 67 procent sett till samtliga elever i studien vilket **Tabell 6** visar. Att andelen som är sysselsatta är högre än andelen etablerade beror på att etableringsmättet är mycket ”strängare”. För att räknas som etablerad får eleven t ex inte ha haft en period av arbetslöshet under året. När det gäller fortsatta studier efter avslutad utbildning i sfi har 36 procent av eleverna registrerat sig eller bedrivit fortsatta studier. Elevgruppen som i störst utsträckning är sysselsatta eller studerar är elever med godkänt resultat på 3D vilket uppgår till 85 procent av eleverna. I denna elevgrupp är det 69 procent som antingen registrerat sig eller bedriver fortsatta studier efter sfi.

Tabell 6. Andel sysselsatta och studerande år 2013

	Sysselsatt eller studerar	Sysselsatt	Studerar
Samtliga	67	44	36
Avslutat kurs 3D med godkänt resultat	85	42	69
Avslutat en lägre kurs med godkänt resultat	64	40	35
Ej avslutat någon kurs med godkänt resultat	55	50	8

Tabell 7 visar vilken typ av utbildning eleverna registrerat sig vid eller bedriver studier året efter avslutade sfi-studier. För elever som avslutat sina studier på sfi är komvux på grundläggande eller gymnasial nivå den vanligaste utbildningen att gå vidare till. Av samtliga elever är det 31 procent som påbörjat studier på komvux följt av 3 procent som registrerat sig på högskolan, 2 procent på folkhögskolornas långa utbildningar, 1 procent på Arbetsförmedlingens utbildningar samt mindre än 1 procent på yrkeshögskolan. För elever som avslutat 3D med godkänt resultat är det 65 procent som påbörjar studier på grundläggande eller gymnasial nivå på komvux.

Tabell 7. Andel som registrerat sig eller bedriver studier i olika utbildningsformer år 2013

	Komvux på gy eller grund	Högskola	Folkhögskola	AF	Yrkes-högskola
Samtliga	31	3	2	1	0
Avslutat kurs 3D med godkänt resultat	65	5	1	2	0
Avslutat en lägre kurs med godkänt resultat	30	2	2	2	0
Ej avslutat någon kurs med godkänt resultat	3	3	1	1	0

Avslutande diskussion

I denna redovisning presenteras för andra året i rad en uppföljning av sysselsättning efter avslutade studier inom komvux på gymnasial nivå samt i utbildning i svenska för invandrare. I likhet med den föregående uppföljningen har ett särskilt fokus i redovisningen varit att följa upp etableringen på arbetsmarknaden bland elever som har läst en mer sammanhängande yrkesinriktad utbildning. Nytt för denna uppföljning är att vi även beaktat sysselsättningen innan studierna och på vilket sätt den har betydelse för sysselsättningen efter avslutad yrkesutbildning. Ett särskilt avsnitt ägnades även åt utlandsfödda elever och deras sysselsättning efter avslutad utbildning med hänsyn tagen till antal år i landet.

Att följa upp etableringen på arbetsmarknaden för elever inom vuxenutbildningen är komplicerat då vi i många fall inte känner till elevernas tidigare utbildning, och inte heller avsikten med studierna. De flesta elever läser endast några få kurser i syfte att komplettera tidigare utbildning eller skaffa sig behörighet till högre studier, medan andra läser motsvarande en hel yrkesinriktning i syfte att få jobb eller studera vidare på t.ex. yrkeshögskolan. Vi kan till viss del i efterhand skapa oss en bild av syftet med studierna utifrån de kurser som eleven läser, t ex i de olika yrkesinriktningarna. Man ska också ha i minnet att en viss försiktighet vid tolkningen av resultaten är på sin plats. Till skillnad från uppföljningar av programinriktningar i gymnasiet innebär en yrkesinriktning i denna uppföljning av vuxenutbildningen inte att eleven uteslutande har läst ett visst ”program”, utan eleven har blivit klassificerad enligt det ”program” som bäst beskriver karaktären på den totala kombination av kurser som eleven läst.

Även elever som har läst kurser inom utbildning i svenska för invandrare är en tämligen heterogen grupp vilket gör att det kan vara svårt att värdera arbetsmarknadsetablering och fortsatt studiegång efter avslutade studier i svenska. Mer information om vad olika elevgrupper har med sig ifrån sitt hemland, både vad gäller typ av tidigare utbildning och arbetslivsbakgrund krävs för att bättre kunna värdera huruvida eleven nått sitt mål.

I stora drag är det en likartad bild som framträder i denna andra uppföljning i förhållande till föregående års uppföljning. Rent generellt förefaller yrkesinriktade utbildningar inom komvux att generera ett bra utfall när man ser till arbetsmarknadsetablering, och det såväl bland utlandsfödda som svenskfödda elever.

Vad gäller sysselsättning efter avslutade studier inom sfi, var knappt hälften etablerade i varierande grad på arbetsmarknaden året efter avslutade studier i svenska, vilket kan ses som positivt. Samtidigt framkommer att av den andra hälften, den som inte befinner sig på arbetsmarknaden, var det cirka 30 procent som vare sig arbetade eller studerade vidare. Att följa upp denna grupp kan vara särskilt angeläget framöver, inte minst mot bakgrund av det stora antalet personer som nu kommer till Sverige från andra länder.

Bilaga 1. Etableringsstatus

Individernas etableringsstatus är årsbaserad och totalberäknad. Variabeln klassificeras i sex olika kategorier utifrån individbaserade uppgifter som finns i LISA-databasen hämtade från flera olika datakällor. Uppgifter som ingår i skapandet av variabeln etableringsstatus är:

- Antal dagar i deltidsarbetslöshet
(Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händesedatabas)
- Antal dagar i (heltids-)arbetslöshet
(Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händesedatabas)
- Antal dagar i ”åtgärdsstudier”
(Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händesedatabas)
- Antal dagar med tillfällig timdagpenning
(Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringens händesedatabas)
- Summa inkomst föranledd av arbetslöshet
(Inkomst- och taxeringsregistret)
- Summa inkomst föranledd av studier
(Inkomst- och taxeringsregistret)
- Registrering på högskolans grundutbildning aktuellt år
(Registret över personer i utbildning)
- Registrering på högskolans forskarutbildning aktuellt år
(Registret över personer i utbildning)
- Förvärvsinkomst och arbetsrelaterade ersättningar
(Sysselsättningsregistret och Inkomst- och taxeringsregistret)
- Nettoinkomst av näringsverksamhet
(Sysselsättningsregistret)
- Sysselsättningsstatus
(Sysselsättningsregistret)
- Aktiv eller passiv egenföretagare
(Sysselsättningsregistret)

Kategoriseringen av etableringsstatus sker enligt följande inkomstgränser som gäller för verksamhetsåret 2013:

Etablerad ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst på minst 178 900 kr, sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition (november månad 2013), inga händelser som indikerar arbetslöshet och inga händelser som indikerar arbetsmarknadspolitiska åtgärder som inte är att betrakta som sysselsättning.

Osäker ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst på minst 151 300 kr och upp till 178 900 kr. Vid inkomst av aktiv näringsverksamhet gäller ingen nedre inkomstgräns. Inte klassificerad som studerande.

eller

Arbetsinkomst på minst 178 900 kr och under året förekomst av arbetslöshet (hel- eller deltid), arbetsmarknadspolitiska åtgärder eller inte klassificerad som sysselsatt enligt sysselsättningsregistrets definition. Inte klassificerad som studerande.

Svag ställning på arbetsmarknaden

Arbetsinkomst upp till 151 300 kr. Inte klassificerad som studerande

eller

Arbetsinkomst på minst 151 300 kr och under året förekomst av heltidsarbetslöshet/arbetsmarknadspolitiska åtgärder som överstiger 274 dagar. Inte klassificerad som studerande.

Varken arbete eller studier

Avsaknad av arbetsinkomst aktuellt år. Inte klassificerad som studerande.

Högskolestudier

Registrerad på högskolans grundutbildning vårterminen eller höstterminen 2013 och erhållit någon form av studieersättning samma år. Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden.

Övriga studier

Erhållit någon form av studieersättning omfattande mer än 2 000 kr under aktuellt år. Inte klassificerad som etablerad på arbetsmarknaden eller högskolestuderande.

När etableringsstatus tillämpas för högskoleexaminerade och utbildade inom yrkeshögskola gäller andra inkomstgränser. Beloppen räknas upp för varje år.

Bilaga 2. Grund för bosättning

Uppgifter om grund för bosättning är hämtade från SCB:s register över totalbefolkningen (RTB). Grund för bosättning består av sammanlagt 19 kategorier. Vi har i rapporten delat in eleverna i sammanlagt tre grupper; EU/ESS/Arbete och studier, Anknytningar samt Flyktingar.

EU/ESS/Arbete och studier

I denna grupp ingår elever med följande klassificering:

Arbete och studerande, ej EU/EES-medborgare

- 11 Studerande
- 21 Arbetsmarknad

Tillstånd EU/EES-medborgare

- 31 Arbetstagare
- 32 Egna företagare
- 33 Anhöriga
- 34 Studerande
- 35 Ej EU/EES-medborgare varaktigt bosatta i annat EU-land
- 36 Tillräckliga medel

Permanent uppehållsrätt

- 99 Beslutstyp PUR

Anknytningar

I denna grupp ingår elever med följande klassificering:

Anknytningar, ej EU/EES-medborgare

- 41 Anhöriga arbetsmarknad
- 42 Anhöriga
- 44 Adoptivbarn

Flyktingar

I denna grupp ingår elever med följande klassificering:

Flyktingar m.fl., ej EU/EES-medborgare

- 43 Flyktinganhöriga
- 51 Konventionsflyktingar
- 52 Skyddsbehövande
- 53 Synnerligen ömmande omständigheter
- 55 Tillstånd enligt tillfällig lag
- 56 Övriga tillstånd, flyktingar m.fl.
- 60 Övriga tillstånd (förlängningar m.m.)